

Založení Starého Města pražského a podoba středověkých měst

hodina dějepisu pro žáky 7.třídy ZŠ

Přibližně ve 13. století vznikla u nás první města, kam byl soustředěn obchod a řemeslná výroba. Již v 9. století stálo na místě Pražského hradu opevněné slovanské hradiště. Pod hradem začaly postupně vznikat kupecké osady. Nejvýznamnější byla osada kolem tržiště na pravém břehu Vltavy. Vyrůstaly tu dřevěné a kamenné domy, dvorce, kostely a kláštery. V době vlády krále Václava I. byla část těchto osad opevněna a byla jí udělena městská práva. Tak vzniklo Město pražské, dnes Staré Město.

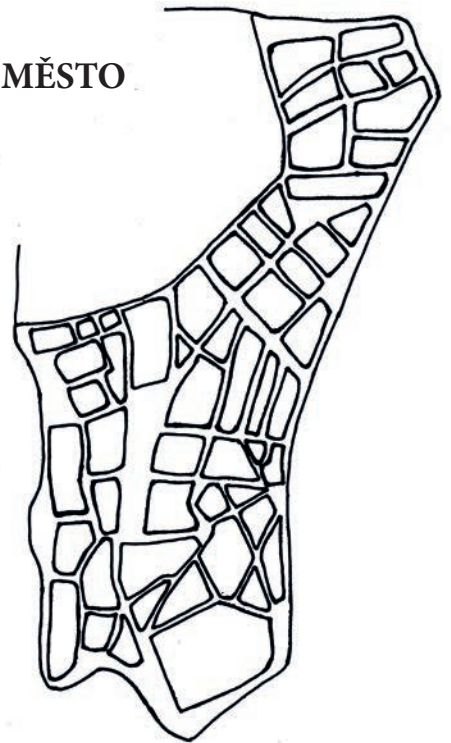
Úkol č. 1

Některá středověká města na našem území vznikala z řemeslnických a obchodních osad ležících na obchodních stezkách, v podhradí nebo při brodech. Ulice těchto měst byly často nepravidelné. Města založená „na zeleném drnu“, na neosídleném místě, mívala pravidelná náměstí a pravoúhlé uličky. **Prohlédni si mapu dvou pražských měst a napiš, jakým způsobem byla založena.**

STARÉ MĚSTO

NOVÉ MĚSTO

Úkol č. 2

V době vzniku Starého Města bylo v okolí kostela sv. Havla mezi Ovocným a Uhelným trhem vystavěno malé „město ve městě“ zvané Havelské. Součástí Města pražského se stalo na konci 13. století. **S pomocí mapy současné Prahy najdi, kde město stávalo, a zakroužkuj 3 ulice, které do něj patřily.**

Havelská

Ječná

Rytířská

Žitná

V Kotcích

Vinohradská

Úkol č. 3

Součástí středověkého města byla radnice, tržiště, městské domy, kostely, řemeslnické dílny nebo odpadní jímky. Jejich podobu a polohu známe často jen z historických a archeologických pramenů. Přečti si informace o různých částech Starého Města pražského. **Ke každé z nich přiřaď předměty ze sbírek MMP, které zde byly nalezeny.**

- Některé pražské ulice dodnes nesou název podle dílen řemeslníků, kteří zde vyráběli a prodávali své zboží. Ulice Platnéřská například nese název podle kovářů vyrábějících zbroj
- Kousek od Staroměstského náměstí se nachází opevněný Týnský dvůr (Ungelt). Zde bylo vybíráno clo ze zboží přivezeného do Prahy cizími kupci. Ti zde byli také ubytováni.
- Ve 12. století byl dřevěný most před Vltavu nahrazen kamenným. Nazýval se Juditin, po manželce tehdejšího krále Vladislava II. Stával kousek od místa pozdějšího Karlova mostu.
- Ve středověkém městě vyhazovali lidé veškerý odpad do jímek (odpadních jam). Zachovala se v nich nejen keramika, ale také například sklo, dřevo, textil, kosti, nebo kůže.

Ramínko vah
MMP A 78/2002-2

Fragment (zlomek) kůže
MMP H 047.233

Pískovcový kvádr
MMP H 239.417/2

Tyglík - nástroj na odlévání kovů
MMP H 018.771

Úkol č. 4

Ve středověkém městě působilo mnoho řemeslníků. Vyráběli např. potraviny, části oděvů, zpracovávali dřevo, kovy nebo hlinu. Zaměřovali se často jen na určité výrobky. Pecnáři pekli pouze žitný chléb, caletníci calty (sladké placky), kytléři šili lehké pláště. Představ si, že jsi středověkým řemeslníkem.

Napiš, co bys vyráběl/a, a jak by se tvé řemeslo jmenovalo.